

Sociálně pedagogická činnost v neziskovém sektoru

Zimní semestr 2006

Informace o kurzu

- František Svoboda
- Kontakt: gert@seznam.cz
- Konzultační hodiny: Úterý 18:15-19:00
- Požadavky k zápočtu:
sepsání a obhájení žádosti o grant na
projekt existující či imaginární neziskové
organizace

Literatura

- Škarabelová, S. **Když se řekne nezisková organizace.** Brno: Masarykova univerzita Brno, 2002
- Rektořík, J. a kol. **Organizace neziskového sektoru.** Základy ekonomiky, teorie a řízení. Praha: Ekopress 2001
- Legislativa: zákon 83/1990 Sb. o sdružování občanů, zákon 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech, zákon 277/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech, zákon 3/2002 Sb. o svobodě náboženské víry
- Drucker, P.F. **Řízení neziskových organizací.** Praha: Management Press, 1994
- Bárta, J. **Strategické plánování pro neziskové organizace.** Praha: NROS, 1997

Prostor pro působení neziskových organizací

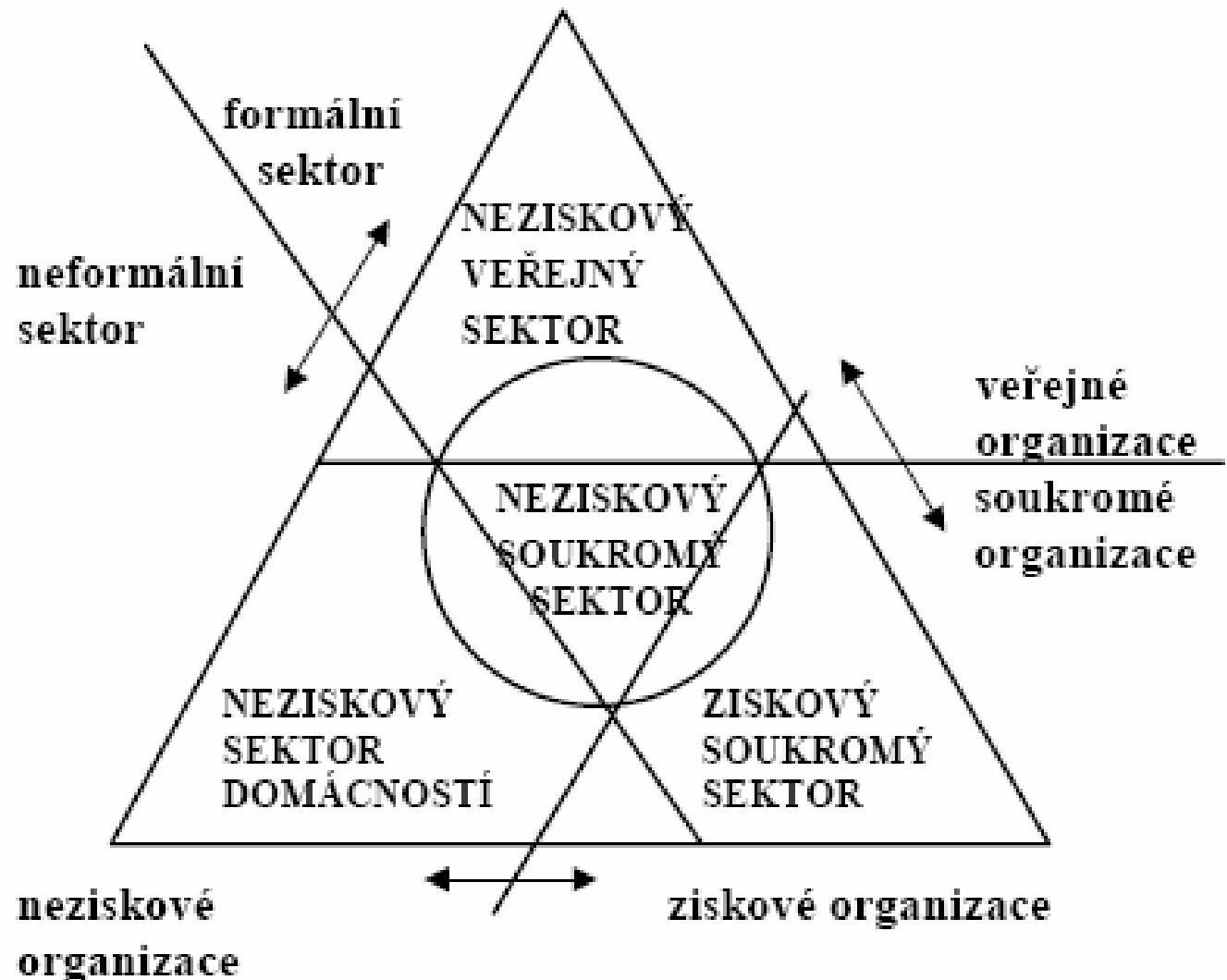
Ve společnosti vedle sebe existují:

- Podniky a organizace státu
- Podniky soukromé, vydělávající peníze a rozdělující zisk mezi vlastníky
- Organizace tzv. neziskové, nevládní, občanské, které neprodukují zisk, a pokud ano, vracejí ho zpět na realizaci záměru, za kterým vznikly.

Opodstatnění existence veřejného sektoru

- Stát určité věci dělat nemůže
- Trh určité věci dělat nedokáže

V.A. Pestoff a jeho rozdělení národního hospodářství

Teorie neziskových organizací

- Teorie tržních a vládních selhání
- Teorie informační asymetrie
- Teorie státu blahobytu
- Teorie vzájemné závislosti
 - Filantropická nedostatečnost
 - Filantropický paternalismus
 - Filantropický amatérismus
 - Filantropický partikularismus

Historie neziskového sektoru

Původ neziskových organizací

- „dobrovolnická“ a charitativní činnost náboženských institucí
- Všestranná činnost dobrovolných organizací v době osvícenství

Křesťanské kořeny

- Středověká představa společnosti a rozdělení moci – společnost není identická s její politickou organizovaností.
- Křesťané byli organizováni ve dvou vzájemně nezávislých společnostech, existovalo dvojí ohnisko moci.

Politické koncepce

- Se zřizováním absolutistických monarchií v Evropě se vrací ztotožnění společnosti s její politickou organizovaností – T. Hobbes
- X
- John Lock – idea mimopolitické dimenze společnosti
- Montesquieu – politická organizovanost je rozptýlena mezi více nezávislých zdrojů

Kořeny moderní filantropie

- V evropské kultuře 18. století přináší osvícenství myšlenky o volném sdružování.
- S osvícenstvím přichází myšlenky o potřebě obecného prospěchu, vzdělávání, zlepšování duchovního stavu lidstva a schopností lidského poznání.

První společenská sdružení

- Vznikala společně s osvícenstvím, významným prvkem byl občanský étos
- Akademie
- Čtenářské společnosti
- Obecně prospěšné společnosti

Společenská sdružení v českých zemích

- V polovině 19. století se i u nás začíná formovat moderní občanská společnost. S rozvojem spolkové činnosti jde ruku v ruce jejich podpora.
- Spolky turistické.
- Spolky tělovýchovné a sportovní
- Dobrovolnická práce

...mecenášství...

- U nás byl velmi známým mecenášem architekt Josef Hlávka.

Občanská společnost a politika

- V období do roku 1939 projevovaly politické strany zájem o spolkové hnutí a některé politické strany vytvářely přímo své vlastní korporace.
- Vzhledem k mnohotvárnosti občanské společnosti nebylo možné, aby si nějaká politická strana uzurpovala právo na „majetnictví“ nějaké hnutí či společenství.
- Politické strany a občanský sektor existovaly vedle sebe, prolínaly se, vzájemně se ovlivňovaly, řešily případné problémy, spory, spolupracovaly.
 - Vztah mezi politickými stranami a občanským sektorem nebyl nijak definován a nikdo se ani o jeho definici nepokoušel.

- vznik národního státu, kterým Československo bylo, nastolil novou společenskou situaci. Stát hledal v některých občanských iniciativách oporu. Našel ji u Sokolů, u legionářských spolků, avšak jak se polarizoval politický život, tak se začal polarizovat i život spolkový.
- Zejména vznikem krajní levice po rozdělení české sociální demokracie v roce 1921 (vznikem KSČ) dochází i k ideové diferenciaci v odborovém hnutí, ve sportovní činnosti, v mládežnickém hnutí i v dalších oblastech.

- Obnovení spolkového života začalo nejpozději v roce 1989 a zákonem 83/1990 Sb., který umožnil velmi jednoduchý vznik a fungování občanských sdružení, bylo státem formalizováno.

Závěr

- Dle statistik je v současnosti v České republice registrováno více než 60 tisíc občanských sdružení, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů, církevních právnických osob. Obecně je označujeme jako nestátní neziskové organizace (NNO).
 - Kde se vzaly?
 - Kdo jsou jejich členové a co chtějí?
 - Je jich hodně nebo málo?
 - Z jakých tradic vzešly?
 - Co je to občanská společnost?
 - Nekopírují nějaké cizí vzory?
 - Kdo je řídí?
 - Jaké mají místo v politickém systému?

Děkuji za pozornost

-
- Vaše praxe v neziskových organizacích